

A ginger and white cat is perched on a thick, dark tree branch. The cat is looking directly at the camera with a calm expression. The background is a soft-focus view of green leaves and a clear blue sky. The tree trunk on the left is covered in rough, grey bark.

Kan het en is het wenselijk?

Mogelijkheden voor ingrijpen door gemeenten op de milieuvergunning

- Ooit was persoonlijke ellende een 'act of god', daarna geloofden de liberalen dat het door persoonlijke fouten kwam: het eigen-schuldbeleid.
- Sinds WOII ongeveer hebben we gebouwd aan een vangnet voor de meest kwetsbaren: een risicobeleid gebaseerd op het aanpakken van de grootste risico's.
- Nu echter is de media-rapportage van 'pech' het bewijs dat het systeem gefaald heeft: het nieuwe schuldbeleid
- Een van de gevolgen is dat slachtoffers van exotische pech meer aandacht krijgen dan slachtoffers van 'gewone' pech.
- Gewone pech is dat arme mensen 7 jaar korter leven dan wij.

- Het maatschappelijk belang bepaalt wie het bevoegd gezag is voor een vergunning: lokaal belang is voor de gemeente etc.
- En dat is nodig want alle maatschappelijk waardevolle activiteiten veroorzaken ook schade: overlast, milieuhinder en (dus) gezondheidsschade.

- Type C: milieuvergunning aanvragen

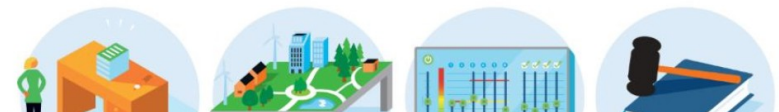
Belast uw bedrijf het milieu op grote schaal? Dan valt uw bedrijf in type C. U moet dan een milieuvergunning aanvragen voor uw bedrijfsactiviteiten. U kunt een milieuvergunning aanvragen via het [Omgevingsloket online](#). Type-C bedrijven zijn bijvoorbeeld grote metaalverwerkende bedrijven en motorcrossterreinen.

- Wabo-regels zijn 'gebonden' dat wil zeggen dat ze door het bevoegd gezag niet scherper mogen worden gemaakt ter bescherming van de vergunningaanvrager

Doel van de Omgevingswet

Artikel 1.3

- Deze wet is, met het oog op **duurzame ontwikkeling**, de **bewoonbaarheid** van het land en de **bescherming** en **verbetering** van het **leefmilieu**, gericht op het in onderlinge samenhang:
 - a. bereiken en in stand houden van een **veilige en gezonde fysieke leefomgeving** en een goede omgevingskwaliteit, en (>>beschermen)
 - b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter **vervulling van maatschappelijke behoeften** (>>benutten)

- Het college voert rijkstaken in medebewind uit en, binnen wettelijke kaders, de opdrachten van de raad.
- U als raad bent
 - Controleur van de taakuitoefening door het college
 - Kadersteller voor het college
 - Volksvertegenwoordiger
- Als volksvertegenwoordiger mag u alles vinden, vanuit de andere twee rollen bent ook u gebonden aan het wettelijk kader

- U kunt de aandacht vragen van het bevoegd gezag en/of de wetgever.
 - Dat heeft u en uw college effectief gedaan. De ‘antwoorden’ zijn alleen onbevredigend omdat het onderzoek eigenlijk laat zien dat het bedrijf aan zijn vergunning voldoet.
- Natuurlijk kunt u met gemeentelijke middelen bovenwettelijke maatregelen financieren voor het bedrijf of de omgeving
 - Dat heeft u niet gedaan maar is elders wel eens gebeurd.
- U kunt een civiele rechtszaak laten aanspannen.
 - Tja, gelukkig zijn goedwillende vergunninghouders goed beschermd. Ingewikkeld detail: het is een keuze van de wetgever om geen risicoaansprakelijkheid voor chemische bedrijven in te voeren i.t.t. sommige andere Europese landen.

- Velen van u hebben een eigen politieke lijn naar Den Haag
- Natuurlijk staat u sterker als u met andere gemeenten samen optrekt
 - Maar in dit geval staat de provincie al aan uw zijde. En ook de rijksoverheid beschermt 'losse' chemische bedrijven niet (meer)
- En last, but eigenlijk first of all, Chemours is een bedrijf dat ook aan de veiligheid en gezondheid van de eigen medewerkers en de omgeving hecht. Al was het alleen maar uit goed begrepen eigenbelang. Daarmee is samen optrekken met Chemours voor bijvoorbeeld innovatiesubsidies ook een denkbare weg
 - Natuurlijk kun je niet tegelijkertijd procederen en vrienden zijn

- Inderdaad zelfs de OvV kan niets bedenken wat u anders had moeten doen.
- Voor de provincie als bevoegd gezag:

Aan de provincies Noord-Holland en Zuid-Holland en de gemeente Nijmegen, als bevoegd gezag:

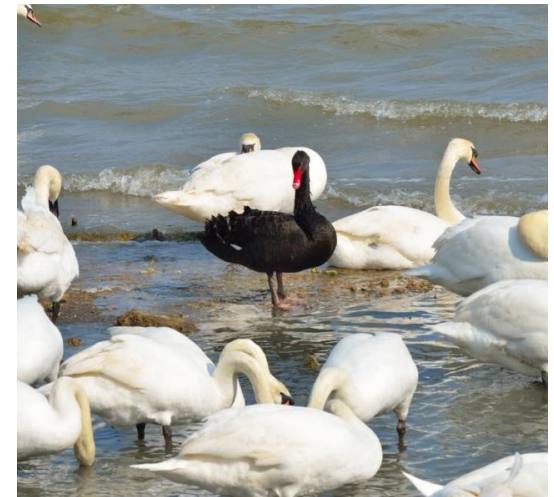
3. Vergewis u ervan of u gebruik maakt van alle mogelijkheden binnen het huidige instrumentarium om de gezondheid van omwonenden te beschermen tegen schadelijke industriële emissie. Pas uw werkwijze aan waar dat niet het geval is. Zorg ten minste voor:
 - a. Zicht op de emissies van bedrijven. Toets het emissie-overzicht regelmatig op compleetheid en correctheid.
 - b. Een inschatting van het gezondheidsrisico per stof waaraan omwonenden worden blootgesteld. Doe dit met enige regelmaat en weeg onzekerheid daarin mee. Zorg voor de benodigde informatie over blootstelling en gezondheidseffecten van stoffen.
 - c. Aanscherping van de vergunning zodra de gezondheidsrisico's voor omwonenden daarom vragen.
 - d. Tijdige implementatie van BBT door de bedrijven.
 - e. Uitwisseling van kennis en ervaring met andere bevoegde bestuursorganen en omgevingsdiensten.

De hiervoor gestelde weergave is een eenzijdige focus op gezondheid. De milieunormering gaat uit van een zekere balans tussen aanvaardbare gezondheidsrisico's (of andere vormen van milieubelasting) en daarbij ruimte voor industriële activiteiten. In de wet- en regelgeving (bepalen van BBT) is een balans verwerkt tussen bescherming van de gezondheid en ruimte voor activiteiten. In die zin is ook sprake van ambitie om tot een gezond leefmilieu te komen. Zie ook de luchtkwaliteitsnormering (MTR en Wm bijlage 2), die expliciet op de bescherming van de gezondheid van de mens is gericht. De mate van acceptatie van gezondheidsrisico's wordt door de OD NZKG verondersteld in de milieunormering te zijn verwerkt. Het is niet realistisch en ook niet de rol van de OD NZKG deze vraag te moeten beantwoorden. De OD NZKG is een uitvoeringsorganisatie van VTH-taken. Zowel onder de Wabo als onder de toekomstige Omgevingswet is het uitgangspunt, dat de gezondheid voldoende wordt beschermd als aan de milieunormering wordt voldaan. Wel wordt door OVV aangegeven in het rapport, dat het uitgangspunt op basis waarvan het minimaal vereiste beschermingsniveau wordt vastgesteld, is dat als gevolg van de industriële activiteiten geen of hooguit maatschappelijk geaccepteerde gezondheids- en milieuschade ontstaat.

De cruciale wetenschappelijke inzichten op een rij

- Meer regels leiden niet zomaar tot meer veiligheid
- Frederick Wolfe heeft laten zien dat winst een betere voorspeller is van veiligheid dan (meer geld besteed aan) meer veiligheidsregels
- En natuurlijk de klassieker Adams: wie zich veilig voelt, gedraagt zich onveilig (en omgekeerd).
- Grootste risico is nog steeds werkeloosheid (en keukentrapjes)

- De zwarte zwaan is een gebeurtenis die buiten de normale verwachtingspatronen valt.
- De zwarte zwaan komt (natuurlijk) meer voor in complexe en gekoppelde systemen.
- Na het verschijnen van de zwarte zwaan wordt gezocht naar verklaringen, zodat de zwarte zwaan achteraf voorspelbaar lijkt te zijn. En iemand de schuld kan krijgen ...
- Mensen zijn geneigd om zich te gedragen alsof er geen zwarte zwanen zijn.

- Geen productie lijkt op het eerste gezicht het meest veilig, maar verlies van werkgelegenheid leidt tot meer individuele onveiligheid.
- Management wil uitstralen 'veiligheid boven alles' maar in de praktijk moet altijd de afweging gemaakt worden of het 'veilig genoeg' is.

- Definitie risico-regelreflex: De reflex om na het publiek worden van een risico te besluiten tot het nemen van maatregelen om het risico te verminderen, zonder de voor- en nadelen van de maatregelen bewust te wegen.
- Managementsystemen schrijven voor dat er verbetermaatregelen genomen moeten worden na een incident.
- De risico-regelreflex leidt tot complexere processen en procedures en daarmee ondanks de goede bedoelingen op termijn tot zwarte zwanen

- Eigen moederbedrijf stelt eigen veelal zwaardere eisen dan de Nederlandse regelgeving
- Klassiek overheidstoezicht richt zich vooral op meer arbeidsveiligheid en zorgt daarmee niet voor meer aandacht voor veiligheid met een grote 'V', dat is procesveiligheid.
- Samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven is moeilijk in de praktijk.

